

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119337109
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6119337109.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zastúpený spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: Q. T., nar. XX.X.XXXX, V. XXX, o zaplatenie 3.970,05 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. februára 2022, č. k. 13Csp/202/2019-278, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ ako súd) rozsudkom zo dňa 22. februára 2022, č. k. 13Csp/202/2019-278 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) žalobu v časti istiny vo výške 413,19 eur s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 413,19 eura od 22.5.2018 do zaplatenia zamietol. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov celého konania právo.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 9 ods. 2 písm. y/, § 17 ods. 1. písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z., § 2 písm. a/ bod 2 vyhl. č. 289/2010 Z. z., § 39, § 53 ods. 9, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca si voči žalovanému v upomínacom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica uplatnil dňa 18.7.2019 nárok na zaplatenie sumy vo výške 3.970,05 eur s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.668,05 eur od 22.5.2018 do zaplatenia. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 21.5.2018 so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcom nadobudol ako postupník pohľadávku voči žalovanému. Postupca - Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela dňa 11.10.2012 so žalovaným zmluvu č. 5033871825. Na základe zmluvy spoločnosť postupcu poskytla žalovanému peňažné prostriedky, avšak žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním z 23.11.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 22.11.2016. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému vo výške 3.970,05 eur ku dňu postúpenia pozostávala z istiny vo výške 2.668,05 eur, úroku vo výške 1.013,82 eur, úrokov z omeškania vo výške 238,18 eur a poplatkov vo výške 50 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky v prospech žalobcu nevykonával žiadne úhrady. Za dôkaz žalobca označil zmluvu o postúpení s prílohou, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, VOP, OP, sadzobník poplatkov, platobnú históriu, oznámenie o postúpení pohľadávky, pokus o zmier, výzvu pred zosplatením a výzvu pred postúpením, pokus o zmier. Rozsudkom z 24.9.2020 súd zaviazal

žalovaného zaplataenie istiny vo výške 591,74 eur, neuhradeného úroku z omeškania vo výške 86,76 eur a 8 % úroku z omeškania ročne zo sumy 591,74 eur od 22.5.2018 do zaplataenia a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Ostatným výrokom súd žiadnej zo strán sporu nepriznal náhradu trov konania právo.

4. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5CoCsp/42/2020-243 z 16.11.2021 odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí istiny 413,19 eur s príslušenstvom ako aj výroku o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Opätovne po vykonanom dokazovaní prvoinštančný súd zistil, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a žalovaným bola dňa 11.10.2012 uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 5033871825, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 3.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými splátkami po 52,82 eur, splatnými k 12. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom splatnosť prvej splátky bola 12.11.2012 a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 12.10.2022, pri fixnej úrokovej sadzbe vo výške 13,90 % ročne, pri RPMN 17,66 % a priemernej RPMN vo výške 14,11 %, pri celkovej čiastke 6.112,91 eur, pričom poistenie sa nevyžadovalo. Podľa zmluvy, jednorazový spracovateľský poplatok bol 79 eur a mesačný poplatok za správu úveru bol 2,99 eur mesačne a za poistenie úveru bol 1,79 eur mesačne. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrťrok 2012 k 30.6.2012, pre ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške od 1.500 do 6.500 eur, pri splatnosti od 5 do 10 rokov bola priemerná RPMN 19,08 %, pri splatnosti od 10 rokov bola 12,57 %. Žalobca v podaní doručenom súdu 24.2.2020 zopakoval, že zmluva bola uzavretá 11.10.2012 a pokiaľ bola zmluva uzavretá 11.10.2012 a konečná splatnosť bola dňa 12.10.2022, trvanie úveru je 121 mesiacov, t. j. 10 rokov, 1 mesiac a 1 deň. Ďalej uviedol, že žalovaný uhradil sumu vo výške 1.995,07 eur, keď ostatný raz vykonal úhradu 1.3.2016. Z úhrad žalovaného bola na istinu započítaná suma vo výške 331,95 eur, na poplatky bola započítaná suma vo výške 370,89 eur, na riadny úrok bola započítaná suma 1.289,88 eur a na úrok z omeškania suma 2,35 eur. Špecifikoval aj výpočet zmluvného úroku od 12.1.2016 do 17.5.2018 po jednotlivých mesiacoch, v úhrnnej výške 1.013,82 eur ako aj výpočet úroku z omeškania vo výške 9,39 eur od 12.3.2016 do 22.11.2016 a vo výške 228,79 eur od 23.11.2016 do 17.5.2018 z dlžnej istiny 2.668,05 eur a z neuhradenej sumy riadneho úroku ku dňu zosplatenia (376,33 eur). Súd mal opätovne preukázané, že podaním z 26.10.2016 veriteľ žalovaného vyzval na úhradu omeškaných splátok vo výške 447,82 eur s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Podaním z 23.11.2016 veriteľ vyhlásil pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 5033871825 za predčasne splatnú v celom rozsahu s tým, že žalovaného vyzval k úhrade sumy vo výške 3.103,77 eur do 15 dní.

6. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že tento realizoval ostatnú úhradu 1.3.2016 vo výške 83,45 eur a v období od 12.11.2012 do 1.3.2016 vrátane uhradil veriteľovi úhrnom sumu vo výške 1.995,07 eur. Žalovaný ďalšie úhrady nerealizoval. Z prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018 vyplýva, že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila v prospech žalobcu pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy č. 5033871825 vo výške 3.970,05 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2.668,05 eur, z úroku vo výške 1.013,82 eur, z poplatku vo výške 50 eur a z úroku z omeškania vo výške 228,79 eur a 9,39 eur. Postúpenie pohľadávky žalovanému oznámil postupca listom z 21.5.2018. V danom prípade žalobca odvodzuje svoj nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto súd na danú právnu vec aplikoval ustanovenia § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 a nasl. OZ, § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

7. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že pokiaľ v danom prípade bola úverová zmluva strán sporu uzavretá 11.10.2012, teda ešte pred zverejnením priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za 3. kalendárny štvrťrok 2012 (k 30.9.2012, zverejnené v stredu - 31.10.2012), s poukazom na § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, mal byť v úverovej zmluve žalovaného uvedený údaj o priemernej RPMN zverejnený k 30.6.2012 za spotrebiteľské úvery vo výške od 1.500 do 6.500 eur, pri splatnosti od 5 do 10 rokov, podľa ktorého bola priemerná RPMN 19,08 % a nie 14,11 % ako je to uvedené v predmetnej úverovej zmluve. Je vylúčené, aby na daný úver bol použiteľný údaj o priemernej RPMN za 1. štvrťrok 2012 (k 31.3.2012), zverejnený v pondelok 30.4.2012, najmä keď do uzavretia zmluvy so žalovaným bol ešte dňa 31.7.2012 - utorok - zverejnený údaj o priemernej RPMN za 2. štvrťrok 2012 (k 30.6.2012) a od jeho zverejnenia uplynulo viac ako 15 dní do uzatvorenia zmluvy. Neuvedenie údaje o priemernej RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, má s poukazom na §

11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy za následok, že žalovaným čerpaný úver je bezúročný a bez poplatkov.

8. Súd prvej inštancie poznamenal, že pokiaľ úver vo výške 3.000 eur sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými splátkami po 52,82 eur, splatnými k 12. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že splatnosť prvej splátky bola 12.11.2012 a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 12.10.2022, čerpaný úver bol nepochybne splatný 120 mesačnými splátkami, teda splatnosť bola dohodnutá do 10 rokov a čerpaný úver nebol splatný 121 splátkami, ako to tvrdil žalobca v podaní doručenom súdu 24.2.2020. Pre zistenie výšky priemernej RPMN je rozhodujúca popri výške úveru aj doba jeho splatnosti a nie doba od uzavretia zmluvy do konečnej splatnosti úveru.

9. V danom prípade v písomnom vyhotovení úverovej zmluvy uzavretej zmluvnými stranami dňa 11.10.2012 absentuje aj podstatný údaj o dobe trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy). V zmluve z 11.10.2012 je síce uvedený dátum konečnej splatnosti úveru, ktorý však nemožno stotožniť s (v zmluve neuvedenou) dobou trvania zmluvy, najmä keď doba trvania zmluvy, ale aj termín konečnej splatnosti, boli esenciálnymi náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Preto aj v danej úverovej zmluve žalovaného mala byť zrozumiteľne uvedená doba trvania zmluvy. Súd poznamenáva, že ani údaj o počte mesačných splátok, ktorý je v zmluve o úvere špecifikovaný číslom 120, nie je možné stotožňovať s pojmom doba trvania zmluvy, najmä s poukazom na článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 (výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia), ktorého znenie bolo implementované do § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018. Z uvedeného je zrejmé, že nielen doba trvania zmluvy, ale aj výška, počet a frekvencia splátok (termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov) spotrebiteľa boli samostatnými a obligatónnymi náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré pri ich absencii v úverovej zmluve nemožno vyvodzovať z iných, v zmluve uvedených podstatných náležitostí, s poukazom na body 42, 43 rozsudku Súdneho dvora C-42/15.

10. Ako ďalej prvoinštančný súd uviedol, v zmluve z 11.10.2012 absentuje aj správny údaj o celkovej čiastke v zmysle § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri 120 splátkach po 52,82 eur je vylúčené, aby celková čiastka predstavovala sumu 6.112,91 eur uvedenú v zmluve, keď 52,82 x120 predstavuje sumu 6.338,40 eur. Pritom údaj o celkovej čiastke definovanej v § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy je podstatným údajom zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona. Všetky tieto nedostatky zmluvy o spotrebiteľskom úvere majú, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť žalovaným čerpaného úveru. V súvislosti so zákonom vyžadovanými podmienkami pre právne účinné predčasné zosplatenie celého dlhu v prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, ako lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 565 OZ upravuje podmienku, podľa ktorej dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V danom prípade v súvislosti s tvrdeným omeškaním žalovaného s úhradou splátok, trvajúcim viac ako tri mesiace, veriteľ požiadaval žalovaného o zaplatenie celého dlhu listom z 23.11.2016. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v zmluvne dohodnutej mesačnej splátke vo výške 52,82 eura bola zahrnutá aj úhrada poplatku za správu úveru vo výške 2,99 eur mesačne, na ktorý s poukazom na § 9 ods. 10 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 10.6.2013, v spojení s intertemporálnym ustanovením § 25b ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 10.6.2013 (Zákaz podľa ustanovenia § 9 ods. 10 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok, splatnú po 9. júni 2013.), veriteľovi nárok nevznikol, keď zákonodarca právam veriteľa (na splatenie úveru v splátkach s poplatkom) nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva od 10.6.2013 nový obsah. V dôsledku toho nepochybne mala klesnúť výška zmluvne dohodnutej mesačnej splátky žalovaného splatnej po 9.6.2013 zo sumy 52,82 eur na sumu 49,83 eur.

11. Zistil, že žalovaný ostatný raz realizoval úhradu dňa 1.3.2016 a úhrnom na bezúročný a bezpoplatkový úver čerpaný vo výške 3.000 eur zaplatil 1.995,07 eur. Žalobca si nárok na Okresnom súde Banská Bystrica uplatnil dňa 18.7.2019.

12. Súd prvej inštancie vzhľadom na § 54a OZ prihladol v poradí prvom rozsudku z 24.9.2020 na plynutie premlčacej doby podľa § 101 OZ v spojení s § 103 veta prvá OZ s tým, že pokiaľ žalovaný neuhradil všetky splátky splatné od 12.11.2012 do 18.7.2016 (7x52,82 + 38x49,83) v úhrnnej výške 2.263,28 eura, z ktorých žalovaný uhradil len sumu vo výške 1.995,07 eur, je dlh žalovaného na úhradách uvedených 45 splátok splatných do 18.7.2016 premlčaný v trojročnej premlčacej dobe uplynulej pred podaním žaloby, pri aktívnej legitímácii žalobcu, v prospech ktorého bola pohľadávka postupcu postúpená až po výzve veriteľa z 26.10.2016 na plnenie, s upozornením aj na možnosť zosplatnenia úveru. Týmto upozornením si podľa názoru súdu prvej inštancie veriteľ žalovaného splnil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Keďže k riadnemu plneniu zmluvného záväzku zo strany žalovaného nedošlo, veriteľ bol oprávnený vyzvať žalovaného na zaplatenie celej pohľadávky, ako to uviedol vo svojom Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti z 23.11.2016. Pokiaľ žalovaný neplnil splatnú pohľadávku, a s jej úhradou bol v omeškaní viac ako 90 dní, boli splnené podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky voči žalovanému. Postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. zmluvou z 21.5.2018 postúpil okrem iného spoločnosti žalobcu ako postupníka aj dávno splatnú pohľadávku voči žalovanému, s úhradou ktorej bol žalovaný v omeškaní viac ako 90 dní, napriek výzve postupcu z 23.11.2016.

13. Odvolací súd sa však vo svojom zrušujúcom uznesení z 16.11.2021 s názorom prvoinštančného súdu špecifikovaným v 15. bode tohto rozsudku nestotožnil, ale stotožnil sa s názorom žalobcu, zaujatým nepochybne v snahe žalobcu zabrániť čiastočnému premlčaniu nesplateného bezúročného a bezpoplatkového spotrebiteľského úveru. Odvolací súd totižto zaujal názor, podľa ktorého v prípade bezúročného a bezpoplatkového úveru sa nemá znížiť zmluvne dohodnutý počet splátok potrebných na splatenie bezúročného a bezpoplatkového úveru v zmluvne dohodnutej výške (bez špecifikovania skladby jednotlivých 120 zmluvných mesačných splátok tak, aby bolo zrejme koľko pripadá v každej zo 120 splátok na úrok, koľko na poplatky a koľko na istinu - poznámka súdu prvej inštancie), ale sa má znížiť výška zmluvne dohodnutých mesačných splátok bezúročného a bezpoplatkového úveru, pri nezmenenom počte splátok. Podľa odvolacieho súdu V prípade posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov sa mala poskytnutá suma 3.000 eur vydeliť celkovým počtom dohodnutých splátok v zmysle zmluvy (t. j. 120 splátok) a dospelo by sa tak k výške splátky 25 eur. Až následne mala byť posúdená otázka premlčania.

14. Súd posudzujúci nárok žalobcu v súlade s názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že žalobca nie je v danom spore aktívne vecne legitimovaný, keď žalobca sám v odvolaní uviedol, že všetky splátky čistej istiny, splatné do 18.7.2016 zanikli splnením žalovaného. Od 12.11.2012 do 18.7.2016 bolo splatných 45 mesačných splátok, ktorých výšku odvolací súd vypočítal sumou 25 eur mesačne, keď sumu čerpaného úveru vo výške 3.000 eur delil počtom zmluvne dohodnutých 120 splátok, na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý sumu čerpaného úveru delil zmluvne dohodnutou výškou mesačnej splátky, za účelom zistenia počtu splátok potrebných na splatenie bezúročného a bezpoplatkového úveru, najmä keď zo zmluvy nie je zrejماً skladba každej z dohodnutých 120 mesačných splátok. Žalovaný mal 45 mesačnými splátkami po 25 eur, splatnými do 18.7.2016, uhradiť sumu vo výške 1.125 eur, pričom žalovaný uhradil sumu vo výške 1.995,07 eur. Preto veriteľ žalovaného bezdôvodne podaním z 26.10.2016 vyzýval na úhradu dlhu vo výške 447,82 eur, keď žalovaný k uvedenému dňu mal uhradiť „len“ sumu 1.200 eur, avšak uhradil sumu o 795,07 eur vyššiu a ku dňu predčasného zosplatnenia úveru podaním veriteľa z 23.11.2016 žalovaný nebol v omeškaní so žiadnou splátkou po 25 eur mesačne dlhšie ako 3 mesiace. K 23.11.2016 mal žalovaný na splátkach bezúročného a bezpoplatkového úvere preplátok vo výške 770,07 eur. Preto, rešpektujúc názor odvolacieho súdu o výške mesačných splátok, úkon veriteľa žalovaného podľa § 565 OZ z 23.11.2016 je urobený v rozpore s § 53 ods. 9 OZ, keď žalobca úver žalovaného zosplatnil bez toho, aby žalovaný bol v omeškaní s úhradou akejkoľvek splátky. Podľa § 39 OZ Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Z uvedených dôvodov je úkon žalovaného z 23.11.2016 neplatný pre rozpor so zákonom podľa citovaného ustanovenia a úkon z 26.10.2016 je neplatný tiež podľa § 39 OZ, keď sa prieči dobrým mravom, aby veriteľ vyzýval žalovaného dlžníka na úhradu údajného dlhu vo výške 447,82 eur napriek tomu, že žalovaný ku dňu vyhotovenia výzvy dňa 26.10.2016 nielenže nemal nedoplatok, ale mal predplátok vo výške 770,07 eur. Z neplatných právnych úkonov nevyplyvajú žiadne práva a povinnosti pre zmluvné strany.

15. Podľa § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 23.12.2015, Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru., v spojení s intertemporálnym ustanovením § 25g zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 23.12.2015 Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Na lehoty, ktoré do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neuplynuli, sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitného predpisu.33b)

16. Pokiaľ v danej veci spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila v prospech žalobcu pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy č. 5033871825 vo výške 3.970,05 eur Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018, spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. v prospech žalobcu postúpila nesplattnú pohľadávku, bez toho, aby žalovaný bol pred postúpením napriek písomnej výzve veriteľa v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Veriteľ žalovaného pred postúpením ani nezaslal žalovanému dôvodnú výzvu na plnenie splatného dlhu. Z uvedeného dôvodu je Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018 v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanému v prospech žalobcu neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ, keďže je v rozpore s § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 23.12.2015 ako aj v rozpore s § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom do 24.5.2018 a žalobca preto nie je v spore aktívne vecne legitimovaný.

17. S poukazom na uvedené prvoinštančný súd žalobu o zostávajúcom predmete sporu zamietol v celom rozsahu. O náhrade trov celého konania súd rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP, a to podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, keď v konaní pred prvoinštančným súdom mal prevažujúci úspech žalovaný a v konaní odvolacieho súdu o časti nároku žalobcu mal úspech žalobca, pričom tieto úspechy sporových strán sa vzájomne negujú. Preto súd o náhrade trov celého konania rozhodol tak, že žiadnej zo sporových strán nepriznal náhradu trov celého konania, vrátane odvolacieho.

18. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že súd vec nesprávne právne posúdil, ak na vec aplikoval ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca sa nestotožnil s aplikáciou ustanovenia § 17 ods. 1 zo strany súdu a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že v prejednávanom prípade došlo k uzatvoreniu zmluvy zo dňa 11.10.2012, t. j. pred účinnosťou uvedeného ustanovenia § 17 ods. 1 citovaného zákona, pričom vôbec nezobral do úvahy prechodné ustanovenia zákona. Žalobca poukázal na ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch s tým, že poukázal na podmienku, kedy sa nový zákon použije aj na spotrebiteľské úvery, ktoré boli uzavreté pred nadobudnutím účinnosti zákona a to za situácie že boli uzavreté na dobu určitú, a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje, alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver. V tomto prípade mal byť úver splatný dňa 12.10.2022, to znamená nešlo o zmluvu na dobu neurčitú, ale o zmluvu na dobu určitú.

19. Žalobca ako odvolateľ opakovane uviedol, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebolo v prejednávanom prípade podmienkou platného postúpenia pohľadávky. Žalobca je toho právneho názoru, že podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky nie je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti veriteľom, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu Banskej Bystrici spisová značka 16Co/31/2020 zo dňa 03.09.2020.

20. Žalobca poukázal na § 217 ods. 1 CSP a z toho vyvodil, že nemožno mať pochybnosti o splatnosti zamietnutej zvyšnej časti pohľadávky. Súd mal skúmať minimálne splátky splatné do mimoriadnej splatnosti pred jej postúpením.

21. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že postupca dodržal všetky podmienky, ktoré ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladal. Konštatoval, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splatením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupníkovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postup som opakovane vyzývaný na

úhradu svojho peňažného záväzku a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 14.6.2016, výzvou zo dňa 26.10.2016 ako aj podaním zo dňa 23.11.2016.

22. Uviedol, že ochrana súdu vo vzťahu k spotrebiteľovi spotrebiteľa poškodzuje, pretože sa dostávajú do právnej neistoty z pohľadu toho, že nevedia komu majú plniť.

23. Žalovaný počas konania bol pasívny, žiadnym spôsobom neodporoval a nepoprel ani žiadne skutkové tvrdenia žalobcu, preto žalobca považuje v rozpore s právom na spravodlivý súdny proces, pokiaľ súd vyhľadáva dôkazy v mene spotrebiteľa a sponchybuje skutkové dôkazné tvrdenie žalobcu, čím presahuje rámec ustanovenia § 295 CSP. V predmetnej veci vydal Okresný súd Banská Bystrica platobný rozkaz v rámci upomínacieho konania, pričom vychádzal z nesporného skutkového stavu veci a predložených dôkazov. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a vyhovieť žalobe vo zvyšku.

24. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

25. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou stranou (§ 359 CSP), malo zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

27. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci zistil skutkový stav veci, a z takého skutkového stavu vychádzal aj odvolací súd pri hodnotení vecnej správnosti odôvodňujúcej zamietnutie žaloby vo zvyšku.

28. K vecnej správnosti (skutkového zisťovania) odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd poukazuje na prvoinštančným súdom zistené skutočnosti, že právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako veriteľ a žalovaný dňa 11.10.2012 uzavreli Zmluvu o splátkovom úvere č. 5033871825, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 3.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými splátkami po 52,82 eur, splatnými k 12. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom splatnosť prvej splátky bola 12.11.2012 a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 12.10.2022, pri fixnej úrokovej sadzbe vo výške 13,90 % ročne, pri RPMN 17,66 % a priemernej RPMN vo výške 14,11 %, pri celkovej čiastke 6.112,91 eur, pričom poistenie sa nevyžadovalo. Podľa zmluvy, jednorazový spracovateľský poplatok bol 79 eur a mesačný poplatok za správu úveru bol 2,99 eura mesačne a za poistenie úveru bol 1,79 eura mesačne. Podaním z 26.10.2016 veriteľ žalovaného vyzval na úhradu omeškaných splátok vo výške 447,82 eura s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že tento realizoval ostatnú úhradu 1.3.2016 vo výške 83,45 eura a v období od 12.11.2012 do 1.3.2016 vrátane uhradil veriteľovi úhrnom sumu vo výške 1.995,07 eura. Žalovaný ďalšie úhrady nerealizoval.

29. Ďalej prvoinštančný súd správne zistil, že z prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018 vyplýva, že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela zmluvu o postúpení v prospech žalobcu, a to pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy č. 5033871825 vo výške 3.970,05 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2.668,05 eura, z úroku vo výške 1.013,82 eura, z poplatku vo výške 50 eur a z úroku z omeškania vo výške 228,79 eura a 9,39 eura. Postúpenie pohľadávky žalovanému oznámil postupca listom z 21.5.2018.

30. Odvolací súd k správnomu záveru prvoinštančného súdu o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru uvádza nasledujúce.

31. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka

musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

32. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ cit. zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

33. Odvolací súd v zhode so skutkovým a právnym záverom prvoinštančného súdu konštatuje, že v zmluve o splátkovom úvere zo dňa 11.10.2012 bola nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN, pretože zo správnych skutkových zistení prvoinštančného súdu vyplýva, že hodnota priemernej výšky RPMN nebola v roku 2012 vo výške 14,11% a to pre spotrebiteľské úvery vo výške poskytnutej sumy od 1500 do 6500 EUR, pri splatnosti od piatich do desiatich rokov. Odvolací súd ale poukazuje na rozhodujúci absentujúci údaj v predmetnej zmluve (a správny záver prvoinštančného súdu) v zmysle jeho hodnoty, ktorý spôsobil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverového vzťahu. Týmto údajom je údaj o celkovej čiastke, ktorá je spojená so splácaním úveru. Ide o obligatórny údaj podľa § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ zmluva poukazovala na výšku splátky 52,82 eura je vylúčené, aby pri 120 splátkach bola celkovou čiastkou suma 6112,91 eura, tak ako je uvedené v zmluve. Matematickým výpočtom možno prísť k záveru, že 120 splátok po 52,82 eura predstavovalo sumu 6338,40 eura. Z uvedeného pohľadu možno konštatovať, že údaj o celkovej čiastke bol nepravdivý, pre spotrebiteľa mylný, uvedený v jeho neprospech, preto takýto nedostatok spôsobuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ cit. zákona bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru.

34. Pokiaľ ide o otázku rozčlenenia splátok pri bezúročnom a bezpoplatkovom úvere bolo potrebné mať na pamäti, že predmetom procesného nároku žalobcu - veriteľa môže byť nielen mimoriadne zosplatený úver, ale aj ešte prebiehajúci „živý“ úver (taký úver kde ešte nenastala splatnosť poslednej splátky, ale už nebola časť splátok zaplatená), ku ktorému čiastkovo žalobca v naznačenom prípade žiada plniť splatné splátky bez toho, aby predmetný úver predčasne zosplatnil. Pri jednoduchom prípade rovnomernej skladby splátky (rovnaká časť istiny a úroku) je treba splátku, pri konštatovaní bezúročnosti a bezpoplatkovosti „očistiť“ od poplatkov a úrokov. Tak napríklad, pri 120 splátkach a hypoteticky stanovenej poslednej splátke v roku 2028, by sa veriteľ domáhal zaplataenia v roku 2021 prvých niekoľko splátok, ktoré boli splatnými, ale nie zaplatenými. Odvolací súd podotýka, že v tomto hypotetickom prípade by bolo v záujme veriteľa ponechať úver živým bez predčasného zosplatenia. Nachádzací súd by konštatoval v ilustračnej podobe bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru, ale mal by sa zaoberať výškou nároku veriteľa na (časti) nezaplatených splátkach. Potom je otázkou, akú sumu by v tomto prípade vypočítal súd pri žalovaných niekoľkých splátkach, na aké má veriteľ nárok. Išlo by o sumu celej splátky vrátane úrokov a poplatkov od začiatku úverového vzťahu, alebo by išlo o čistú istinu rozpočítanú na tie splátky, ktoré boli predmetom žalobného procesného nároku so svojím dátumom splatnosti pre každú z nich. V tomto zmysle odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozsudku poukázal na potrebu určenia výšky jednotlivej splátky pri úvere očistenom o poplatky a úroky, pretože len tak možno konštatovať, že spotrebiteľ mal povinnosť platiť poskytnutý „úver“ v splátkach. V naznačenom prípade dokonca úverový vzťah trvá a existujú ešte ďalšie splátky, ktoré splatné nie sú (príklad živého vzťahu).

35. Vyššie uvedené súvisí s otázkou záveru prvoinštančného súdu o neplatnosti predčasného zosplatenia zo dňa 23.11.2016 (vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu ohľadne splátok očistených vo výške 25 eur), ktoré malo byť urobené v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pretože žalovaný nebol v omeškaní s úhradou akejkoľvek splátky. Odvolací súd konštatuje nesprávnosť právneho záveru o neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože v tomto prípade možno hovoriť len o tom, že nenastal účinok veriteľom mieneného predčasného zosplatenia úveru, pretože neboli splnené podmienky omeškania. Úkon predčasného zosplatenia podľa 565 OZ, resp. 53 ods. 9 OZ mal svoju formu aj svoj obsah, išlo o jednostranný adresovaný právny úkon, ktorý, ako sa ukázalo, vo svojom dôsledku nezaložil účinok, ktorý bol veriteľom sledovaný. Tento účinok nespôsobil vada právneho úkonu, ale nesplnenie predpokladu, ktorý zákon (zmluva) vyžaduje. Bez ďalšieho nebolo možné konštatovať rozpor s dobrými mravmi. Len na margo odôvodnenia napadnutého rozsudku týkajúceho sa skutkového zistenia predčasného zosplatenia (v bode 9 odstavec 5) odvolací súd konštatuje, že ak prvoinštančný súd učinil skutkové zistenie, že „podaním zo dňa 23.11.2016 veriteľ vyhlásil pohľadávku zo zmluvy o úvere číslo 5033871825 za predčasne splatnú v celom rozsahu s tým, že žalovaného vyzval k úhrade sumy vo výške 3103,77 eura do pätnástich

dni“, potom toto „zistenie“ bolo v rozpore so záverom učeným v úvahách súdu v bode 18 odstavce 2 napadnutého rozsudku o tom, že predmetný úkon je neplatný. Ak prvoinštančný súd mienil urobiť jednoduchý skutkový záver o tom, že neprišlo k predčasnemu zosplatneniu úveru, ale chcel zachytiť skutkové zistenie v daných okolnostiach, potom postačovalo v rámci odôvodnenia uviesť, že žalobca preukázal zaslanie listu zo dňa 23.11.2016 s obsahom textu, podľa ktorého mienil úver predčasne zosplatiť.

36. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

37. Pokiaľ išlo o odvolacie dôvody, odvolací súd poukazuje na to, že hoci tak ako dôvodil žalobca v odvolaní, aplikuje sa aj na konanie s ochranou slabšej spotrebiteľskej strany ust. § 151 ods. 1 CSP, teda že nepopreté tvrdené skutočnosti sa považujú za nesporné, nemožno ale prehliadnuť, že vecná legitímácia žalobcu v konaní je otázkou, ktorá sa dotýka aj nekalosti praktík dodávateľov so zmluvami súvisiacimi, ktoré sú spôsobilé porušovať spotrebiteľské práva. Komentované znenie k ust. § 295 CSP uvádza, že ako vyplýva z judikatúry SDEU, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. V tejto súvislosti SDEU rozhodol, že vnútroštátny súd musí ex officio nariadiť vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie nachádzajúce sa v zmluve, ktorá bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice a v prípade, že to tak je, posúdiť ex officio prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia. Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (SDEU vo veci C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA.) Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. V zmysle tejto judikatúry je potrebné vnímať aj ustanovenie § 295 CSP. Jeho cieľom je umožniť súdu posúdiť nekalú povahu ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, a to aj bez návrhu spotrebiteľa. Vykonávanie dôkazov aj bez návrhu by malo smerovať nielen k posúdeniu neprijateľnosti tých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, na ktorých je založený nárok tvrdený v žalobe, ale malo by smerovať k posúdeniu všetkých okolností súvisiacich s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1029-1030 s.).

38. Odvolací súd sa prikláňa k názoru, že posudzovanie aktívnej vecnej legitímácie v spotrebiteľskom spore vyžaduje, aby posudzujúci súd aj ex officio vyžadoval od strany sporu (dodávateľa) tvrdenia a dôkazy, ktoré k preukázaniu existencie aktívnej vecnej legitímácie náležia. Ak také dôkazy strana - dodávateľ nepreukáže, potom nemôže byť úspešný.

39. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

40. Podľa § 25g cit. zák., ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Na lehoty, ktoré do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neuplynuli, sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitného predpisu.

41. Odvolací súd v ďalšej časti odôvodnenia poukazuje na § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol vo svojej aktuálnej podobe zavedený zákonom č. 483/2015 Z. z., ktorý zakazuje práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere previesť na tretiu osobu, pričom stanovuje zároveň výnimky. Možnosť aplikácie uvedeného ustanovenia bolo treba vyhodnotiť

v súvislosti s intertemporálnymi ustanoveniami zákona, konkrétne § 25g zák. č. 129/2010 Z. z, ale nie podľa ustanovenia § 25 citovaného zákona ako v odvolaní dôvodil žalobca, pretože § 25 (teda nie § 25g) sa vzťahuje k zneniu intertemporality zákona 129/2010 Z. z. Až ustanovenie § 25g upravuje intertemporálne pravidlá aplikácie práva vo vzťahu k § 17 v jeho poslednom znení, ktoré bolo zavedené zákonom č. 483/2015 Z. z. Preto nemožno súhlasiť s argumentáciou odvolateľa o nesprávnej aplikácii zákona. V tomto prípade sa teda vôbec neposudzovala otázka, či zmluva bola na dobu určitú alebo nie. Odvolací súd len dopĺňa, že pri posudzovaní aplikovateľnosti ust. § 17 (v znení zavedenom zákonom č. 483/2015 Z. z.) bolo treba zobrať do úvahy nielen ust. § 25g v jeho prvej vete pred bodkočiarkou, teda že ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ale aj (a na tieto poukazoval odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí) na prvú vetu za bodkočiarkou, že vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Odvolací súd teda dopĺňa, že ak v tomto prípade zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá dňa 21.5.2018, potom možno konštatovať, že na postupovanie pohľadávok v tomto prípade sa aplikuje § 17 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení zák. č. 483/2015 Z. z., bez pochybností, pretože žiadne iné úkony „prevádzania“, a teda žiadne „nároky“ z postúpenia neboli učinené pred účinnosťou zákona č. 483/2015.

42. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách (účinného v čase podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

43. Z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené vo vyššie citovanom zákonnom ustanovení, t. j. pohľadávka banky musí byť splatná, predchádza jej písomná výzva a omeškanie klienta nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku. Tieto striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú možnosť odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď odkaz 72c v § 89 ods. 1 ZoB v znení z. č. 132/2013 Z. z.). Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona a s priamym dopadom na platnosť tohto právneho úkonu.

44. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné podanú žalobu zo strany žalobcu zamietnuť, pretože v nej označený žalobca nedisponoval dostatkom aktívnej vecnej legitímácie na svojej strane, resp. túto nepreukázal. Tento nedostatok sa správne musí prejavíť v zamietnutí žaloby podanej takýmto subjektom. Nebolo preukázané, že by postupca pohľadávky, t. j. Slovenská sporiteľňa a.s., zaslala žalovanému písomnú výzvu k splneniu jeho dlhu, ako jednej zo súčasne sa majúcich podmienok v zmysle § 92 ods. 8 cit. zák. odvolací súd zastáva názor, že vo výzve musí byť učené oznámenie o vóli veriteľa postúpiť pohľadávku tak, aby spotrebiteľ vedel, že ešte takému následku môže zabrániť zaplatením (pozri § 92 ods. 8 cit. zák.)

45. Z obsahu ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., o bankách vyplýva to, že banka môže inému subjektu postúpiť iba tú časť pohľadávky, ktorá sa rovná nesplácanému dlhu. Aj z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, pôvodne išlo o ust. § 92 ods. 7 sa upravuje možnosť použitia inštitútu postúpenia

svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj takej osobe, ktorá bankou nie je. Banka má totiž v prípade porušenia povinnosti dlžníka splácať svoj úver včas a riadne, oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a to až po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok určených v zákone o bankách, alebo má možnosť od zmluvy odstúpiť alebo túto jednostranne vypovedať. Určite nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzatvorení úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania úverového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretiemu subjektu, ktorý ani nepodlieha dozoru zo strany NBS. Takéto konanie by bolo v príkrom rozpore so zmyslom a účelom zákona o bankách, pretože poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou a zákonom upravenou činnosťou. Na základe uvedeného je následne možné prijať ten záver, že samotné ust. § 92 ods. 8 cit. zák., dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientom za súčasného splnenia nasledovných podmienok: a/ klient je v omeškaní minimálne 90 kalendárnych dní a b/ banka vyzvala klienta písomne na splnenie jeho povinnosti.

46. Ak nedôjde ku kumulatívnemu splneniu týchto podmienok, predmetná pohľadávka je nepostupiteľná a tým aj v rozpore s ust. § 39 a § 525 ods. 1 Obč. zák. Na takýto právny úkon je potrebné hľadieť ako na absolútne neplatný. Neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s platným postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., má za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie na strane postupníka (žalobcu) s následným zamietnutím žaloby.

47. Slovanami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (v rozsudku z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017) by podmienky postúpenia bankovej pohľadávky boli vyjadrené tak, že „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok).“

48. Odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (s ktorým sa stotožňuje aj odvolací súd) ďalej konštatuje, že ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodol, či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.). Tým, čo je ale z pohľadu správnosti úvah nižších súdov v prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu tým najdôležitejším, je to, že zdefinovanie v rámci bankového zákona podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať

na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Druhou stranou rovnakej obraznej mince je potom, že na nesprávne sa zákonom výslovne ustanoveným spôsobom, teda odmietnutie učiniť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné nazerať ako na zakázané, a teda i odporujúce zákonu (NS SR sp. zn. 7 Cdo 26/2017 z 28.3.2017).

49. V závere odvolací súd konštatuje, že na vyššie uvedené nemá vplyv ani prípadná iná dohoda strán sporu ohľadne postupovania pohľadávok, pretože ust. § 98 ods. 8 zákona o bankách, je vzhľadom na jeho charakter kogentným ustanovením, od ktorého sa nemožno odchyliť (bez ohľadu na absenciu výslovného zákonného zákazu). Zákonodarca jasne vymedzil, aké povinnosti má banka v súvislosti s postúpením pohľadávky, pričom akékoľvek dohody, ktoré proces ochrany spotrebiteľa obchádzajú v neprospech spotrebiteľa, by postrádali atribút prijateľnosti. Je neprijateľné, aby v situácii postupovania bankovej pohľadávky spotrebiteľ nebol účinne o zmene v osobe veriteľa informovaný a nebola mu daná možnosť v zákonnej lehote zaplatením postúpeniu zabrániť.

50. Odvolací súd uvádza, že pokiaľ išlo o postúpenie pohľadávky, čo s vyššie uvedenou problematikou (§ 17 zák. č. 129/2010 Z. z.) súvisí, bolo treba povedať, že pri hodnotení účinného postúpenia išlo o to, či išlo o postupovanie pohľadávok, ktoré tvorili splátky splatné alebo išlo o súhrn pohľadávok, ktoré boli zosplatené predčasne. Ak žalobca odvodzoval vecnú legitimáciu zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.5.2018, potom v tomto čase mohlo byť maximálne splatných splátok 67, čo znamená, že v tomto čase bolo možné považovať za splatnú pohľadávku v celkovej sume 1675 eur (67x25eur), čo pri plnení žalovaného vo výške 1995,07 eur (skutkové zistenie prvoinštančného súdu) znamená, že žalobca nárok na žalovanú sumu v časti v ktorej by bolo možné uvažovať o aktívnej vecnej legitimácii, nemá, a žaloba bola správne vecne vo zvyšku zamietnutá.

51. Vzhľadom k hore uvedeným právnym záverom odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

52. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

53. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP) odvolací súd nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu nevznikli.

55. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).